

Prof. Dr. Csath Magdolna

ESG nemzetközi kitekintésben

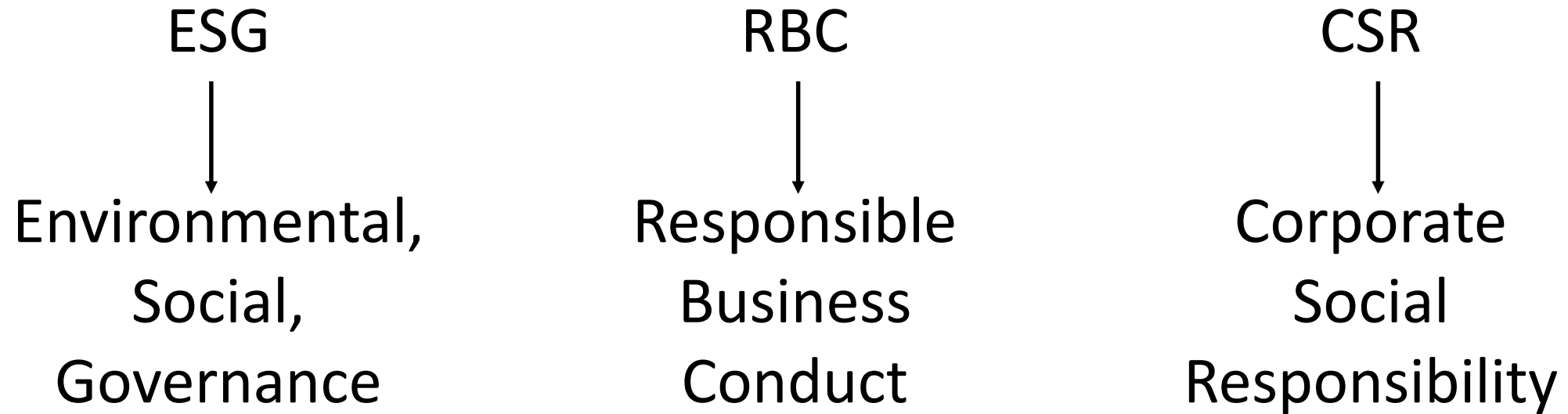
ESG, RBC és CSR a fenntartható
gazdaságért konferencia

2025. március 20.

Tartalomjegyzék

1. Bevezető gondolatok: mi a különbség?
2. A múlt: „időben is egymásra rakódás”
3. Kérdések
4. Érzékelhető problémák, tapasztalatok

1. Bevezető gondolatok: mi a különbség?

Ugyanannak a dolognak a különböző közelítései

CSR: Corporate Social Responsibility

- Ne károsítsa se a környezetet, se az embereket
- Egyensúly erőforrásfelhasználás, pótlási lehetőségek között

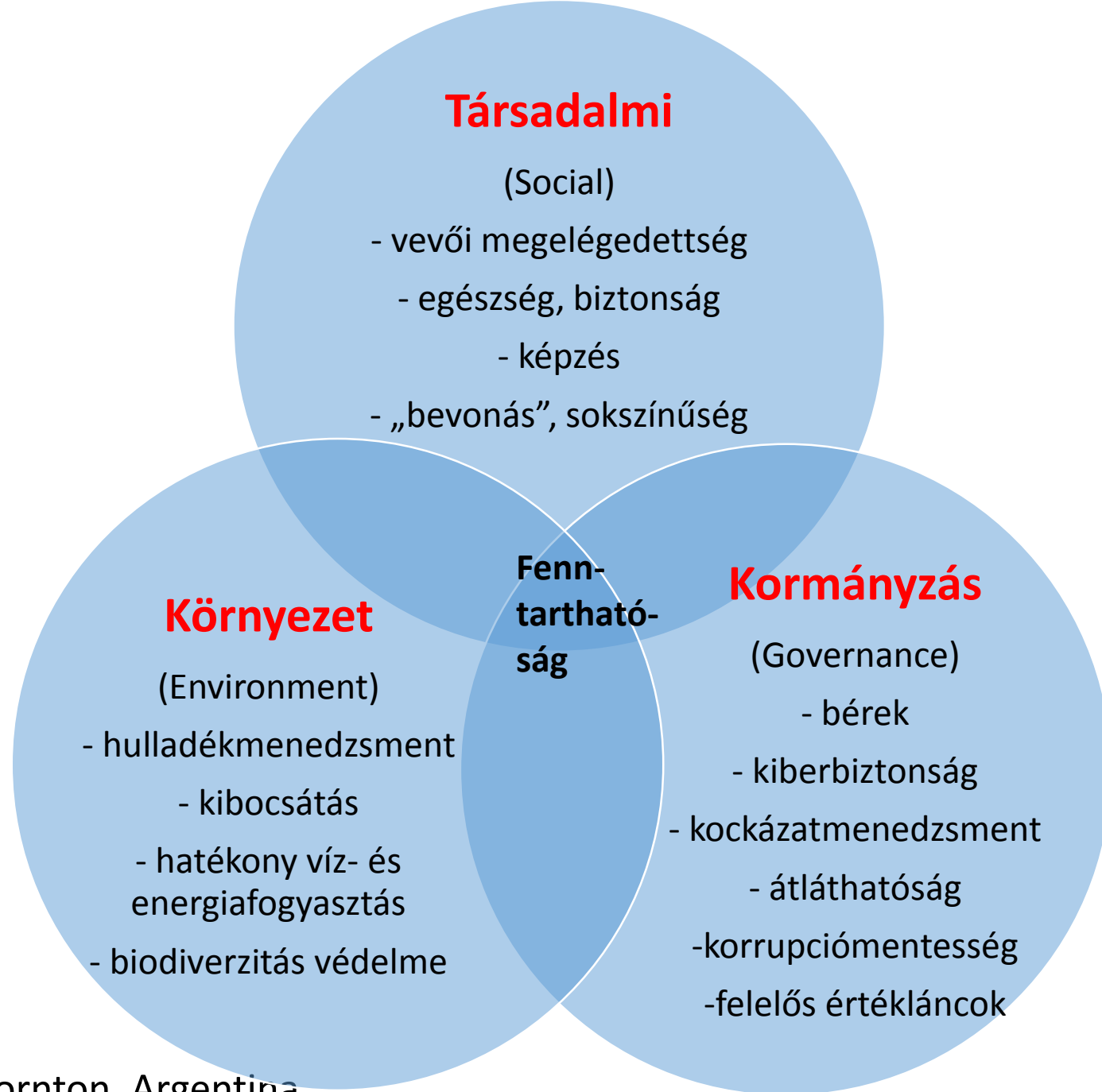
RBC: Responsible business conduct

OECD vezette be

(Különbség: CSR inkább cégekre, RBC bármilyen szervezetre)

ESG: Environmental, Social, Governance

Legkonkrétebb, nemcsak „elvek”, óhajok, de mérés mutatók alapján

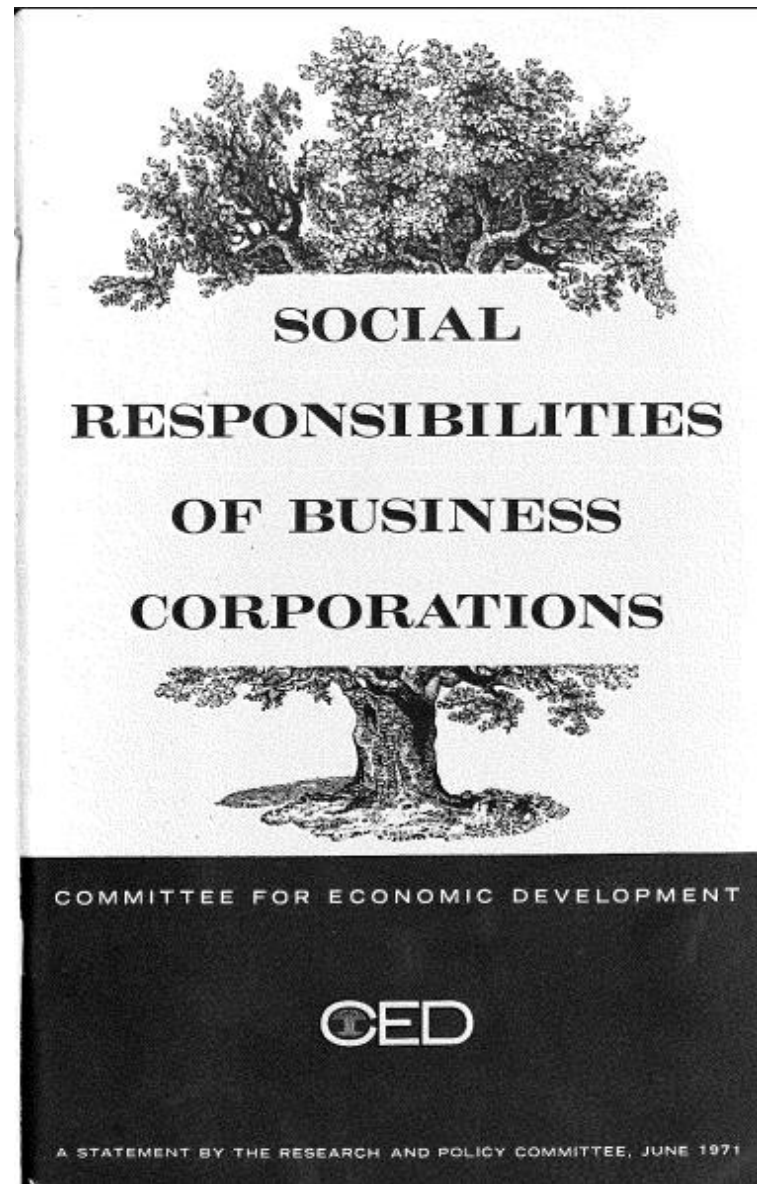
Különbség a CSR és az ESG között

	CSR	ESG
Központi kérdés	Felelősségvállalás, negatív hatások csökkentése	A cég környezeti és társadalmi hatásainak monitorozása és mérése
Jellege	Önkéntes	Kötelező szabályozás
Formája	Inkább „minőségi” jellegű	Számszerűsített
Eredménye	Különböző tanulmányok, jelentések	Összehasonlítható és megbízható, adatokon alapuló jelentés
Megvalósítás	A vállalati kultúrába és értékrendbe való beépítés	Mérhető célok és vizsgálatok (audit)

2. A múlt: időben is „egymásra rakódás”

„Ősök”:

- Howard R. Bowen: Social Responsibilities of the Businessman. **1953** (amerikai közgazdász, egyetemi oktató) Mit adnak vissza a cégek a társadalomnak? Etikus viselkedés. Felelősség a közösségért, ahol a cég működik.
- Social responsibilities of business corporations. Committee for Economic Development **1971** (Social contract)

Forrás: Committee for Economic Development, **1971**. USA

- Edward Freeman: Stakeholder Theory, **1984** (amerikai filozófus, Virginiai Egyetem) (munkavállaló, beszállító, vevő, környezet/közösség, állam...)
- **90-es évek eleje** Archie B. Carroll (Georgia-i egyetem) kidolgozza a **Piramis-elméletet**: 4 felelősség-szint.

**Társadalmi és
emberbaráti
felelősség**

**Jó „céges állampolgár”,
törődik a környezete
életminőségével**

Etikai felelősség
Tisztességes, etikus
viselkedés

Jogi felelősség:
törvények, jogszabályok betartása

Gazdasági felelősség: profittermelés

Piramis elmélet (Carroll, 1991)

Gyakorlati közelítések korábbiakról:

- L.Edvinsson, M. Malone: Intellectual Capital. (1997, Harper Collins)
- R.S. Kaplan, D.P. Norton: The Balanced Scorecard. (1996, HBS. Press)

EU friss anyagok:

- Fenntartható pénzügyek (beruházási döntéseknél)
- Társadalompolitika (emberi jogok, gyermekmunka, nemek közötti egyenlőség)
- „Probléma felvetők” védelme, korrupciómentesség
- Ágazati irányelvek (akkumulátor, textil, műanyag)
- Körforgásosság

ENSZ fenntarthatósági célok

Szemléleti különbségek az ESG alkalmazásával kapcsolatban

EU	USA
- „Top-down” - Szabályozás jellegű - Mindent szabványosítani, egységesíteni („kényszerzubbony”?) - Cégeknek belefoglalni a tervezési-vezetési rendszerbe - Kapcsolódás az EU „Green Deal” programjához - Előírás nyugdíjalapok, intézményi befektetők számára	- Önkéntes - Piaci alapú - Beruházók elvárhatják - Eltérések a gyakorlatban - Cégek versenyelőnyként alkalmazzák - A cégről kialakított kép miatt lehet fontos

3. Kérdések

- Mekkora bürokráciával jár? (költségvonzat) EU!
- Mennyire valós vagy látszat? (**greenwashing**: Volkswagen ügy)
- Kinek a feladata: marketing részleg, kommunikáció?
- EU egyedül? **Versenyhátrány** EU-s cégeknek?
- Csak cégek? Önkormányzatok? Állam?
- Értékláncok mentén kinek kell érvényesítenie?
- „Megítélésre” **kijelölt szervezetek**: ezeknek kiváló üzlet! (ld. minőségbiztosítási túlkapások!)

Forrás: RBC

Our purpose and approach

Forrás: RBC

- Nem inkább „alulról jövő kezdeményezés” kellene, hogy legyen?
- Társadalmi értékrend (becsület, tisztesség, korrupciómentesség) befolyásolja
- Szervezeti kultúra (amit befolyásol a társadalmi értékrend) szerepe
- Általános bizalmi szint
- Célok: növekedés, fejlődés, rövidtávú, hosszútávú gondolkodás
- Pénzvilág értékrendje: „responsible investment” számít? (UN Principles for responsible investment 2006. Eredmény?)

4. Érzékelhető problémák, tapasztalatok

CFA Institute felmérése (2024)

(globális nem profit-orientált kutató-oktató szervezet. Központ: USA)

Felmérés az EU-ban, 2024

ESG tapasztalatok (362-430 cég)

Beruházót mi érdekli:

- Szabályokat betartja-e a cég? (60%)
- Etikus, morális szempontokat valóban érvényesíti-e? (16%-ot érdekelte)

Mit gondolnak a beruházók, mennyire lesznek az ESG alkalmazás kötelezővé tételének valós, érdemi eredményei?

- „Greenwashing”, zöldre festés (43%)
- Inkább „zöldrefestés” (47%)
- Bízik az eredményekben (9%)

Mi a legnagyobb probléma: 19% nem bízik meg az alkalmazott módszertanban.

Nagy Elek: MKIK Konf. (március 8): Halasszuk el az ESG bevezetését, nem vagyunk rá felkészülve!

- **Akkor van értelme, ha a cég is fontosnak tartja**

A társadalom, a gazdaság és az etika újbóli
összekapcsolása nem halasztható tovább.

(M.D. Higgins, Ír politikus, költő, szociológus, Írország elnöke)

Köszönöm szépen a figyelmet!

Forrás: Photo by Markus Spiske on Unsplash